

Prestižní ocenění pro Katedru germanistiky FF „Kulturpreis deutsche Sprache“ za tvůrčí rozvoj německého jazyka

■ Centrum pro výzkum moravské německé literatury při Katedře germanistiky FF obdrželo 23. 10. jednu z cen „Kulturpreis Deutsche Sprache“ udělovanou každoročně Nadací Eberharda Schoecka a Společností pro německý jazyk ve třech kategoriích. Cenu „Initiativpreis“ získala olomoucká katedra jako teprve čtvrtý zahraniční oceněný subjekt za bohatou výzkumnou činnost a iniciativu při obhajobě pozic němčiny v Čechách. „Kulturpreis Deutsche Sprache“ je udělována od roku 2001 v návaznosti na tradici německého osvícenství a dílo bratří Grimmů, v jejichž dlouholetém působišti – německém Kasselu - slavnostní předání proběhlo.

Nedotovanou cenu pro instituci získala Fakulta právních a sociálních věd z Greifswaldu za výuku zejména ekonomických věd v německém jazyce a také za to, že odolává tlakům boloňské deklarační a trvá na klasicismu a léty praxe ověřeném neděleném studijním programu „Diplomkaufmann“. Hlavní cenu Jakoba Grimma letos získal rockový zpěvák Udo Lindenberg za německé texty svých písní, které se pro mnohé generace Němců po obou stranách německo-německé hranice staly legendou. Udílení ceny přitáhlo velkou pozornost médií i publika: slavnostní akt sledovalo na 1200 diváků, zpráva o olomouckém pracovišti se objevila v desítkách německých periodik a také v elektronických médiích.

Laudatio při slavnostním aktu přednesl prof. Helmut Glück z Otto-Friedrich-Universität Bamberg, který mimo jiné zdůraznil: „Posláním Centra pro výzkum moravské německé literatury je sběr, dokumentace a zpracovávání německého písemnictví z Moravy. Centrum disponuje velkým množstvím pramenného materiálu a prezentuje díla slavných i opomenutých autorů německého jazyka spjatých s Moravou. Výzkumné i popularizační aktivity Centra byly v roce 2003 oceněny a podpořeny vládou Spolkové republiky Německo, která v Olomouci instalovala tzv. Nadační profesuru (první – a dosud jedinou ze dvou – mimo území

Dokončení na str. 6

Prestížní ocenění pro Katedru germanistiky . . .

SRN). Po dlouhých poválečných letech byl profesor Joerg Krappmann jedním z prvních německých profesorů na české katedře germanistiky. Připomínám, že nadační profesuru získala Olomouc – nikoli třeba Praha nebo Brno, nikoli Polsko nebo Rusko. (...)

Vlastně na tom není nic mimořádného, věnuje-li se filologické univerzitní pracoviště literatuře svého regionu – ne tak ovšem v zemích bývalého východního bloku, kde po vyhnání německého obyvatelstva vládla snaha zahladit veškeré vzpomínky na německý a rakouský part českých dějin, na německou kulturu, literaturu i jazyk. V padesátých letech a pak v období normalizace to chtělo odvahu zabývat se tímto tématem. Tuto odvahu měl například Ludvík Václavek, žák Pavla Trosta a Hanse Mayera, který v 60. letech patřil k nejvýznamnějším československým germanistům – než byl v roce 1972 v rámci politických čistek po Pražském jaru zbaven jak pracovního místa na katedře germanistiky, tak možnosti přednášet a vyučovat i publikovat, dokonce mu byl zakázán vstup na filozofickou fakultu. V těchto temných dobách při něm zůstala jen hrstka věrných a odvážných, například jeho olomoucká kolegyně Lucy Topolská, která přes různá šikanování ze strany nadřízených doporučovala studentům k četbě Václavkovo skriptum (které – přestože bylo na přísném indexu – posloužilo několika generacím studentů všech českých germanistik), posílala je na „tajné“ konzultace ke „knihovnicku“ Václavkovi, podepisovala Václavkovy články svým jménem, aby vůbec mohly vyjít. Svým výzkumem

německé literatury z olomouckého regionu, Moravy a Čech položil Ludvík Václavek základ pozdějšímu Centru. (...)“

„Na Katedře germanistiky FF UP se snažíme zachránit němčinu coby jazyk vlastní národní identity, kultury, historie a vědy. Činíme tak na dvou frontách. Za prvé tím, že jsme – s podporou Nadace Volkswagen-Stiftung – zavedli nový studijní obor Němčina jako jazyk humanitních věd, kde se snažíme studentům prezentovat němčinu nejen jako (pomalu vymírající) nástroj ke komunikaci, nýbrž jako jazyk, který generuje myšlení, vede k poznání, tvoří kulturu a umění, zakládá historii a identitu a z jehož ducha vyrostly v průběhu 19. století téměř všechny moderní humanitní vědy. Za druhé tím, že se v Centru pro výzkum moravské německé literatury věnujeme „té druhé“ literatuře z Moravy i Čech. Na chodu Centra se dnes vedle jeho zakladatele prof. Ludvíka Václavka podílí většina členů katedry z literárního oboru a také 20 až 40 doktorandů a studentů všech ročníků. Studenti se při svém zapojení do chodu Centra učí za pochodu vědecké práci a publikují pod křídly Centra své první vědecké studie. Takovéto složení výzkumného týmu ale také zaručuje jeho velkou dynamiku, mladický elán a všeobecně pěstování „radostné vědy“. Radost z práce si snažíme uchovat i přesto, že časy jsou zlé: pro olomouckou germanistiku (která byla před nedávnem přinucena propustit osm svých členů), pro germanistiku jako vědní obor, pro němčinu v Čechách i němčinu v Německu – a pro vzdělání a ducha obecně,“ uvedla prof. Ingeborg Fialová, vedoucí Katedry germanistiky FF UP, při převzetí ceny.

-red-